

შირაკი

SHIRAKI

www.open.ge

გამოდის 1937 წლიდან

დადოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის ბაზეთი

№47 (9.761)

10 - 17 დეკემბერი 2016 წელი

ფასი: 50 თეთრი

ყოველკვირეული გამოცემა

„ადამიანი ბედნიერი და წარმატებული რომ იყოს, უნდა აკეთოს ის საქმე, რაც ძალიან უყვარს“...

მმ.2

ჩვენი გუნდი პოპულარობისთვის არ მუშაობს, ამას

მმ.2-3

გაკეთებული საქმეები ლაპარაკობს!

„ბაილე სისხლი-ბადაარჩინე სისოსხლე“

ბადაარჩინე სისოსხლე ბაილე სისხლი ბავშვებისათვის

ავლავა:

სისხლის ჯგუფი და რაზუსი

სისხლის სართო ანალიზი

ჰეპატიტი B, C

აივ ინფექცია (შიდსი)

სიფილისი

უ ფ ა ს ო დ

მმ.5

„წითელი ჯვრის“ მოხალისეთა სართაშორისო დღე

დადოფლისწყაროს ფილიალში

მმ.5

მომავალში ქარხნები გაცილებით მეტ ყურძენს ჩაიბარებენ

მმ.7

კალმით გადმოცემული ემოცია

მმ.4

ხსოვნა წასული პროექტებისა

მმ.6

მსურველთა საყურადღებოდ!

გაზეთი „შირაკი“ არ ლაღატობს ტრადიციას და კვლავაც გთავაზობთ ფერად **საბასლლო კალენდარს**. თუ გსურთ, თქვენი ბავშვის ფოტო განთავსდეს 2017 წლის ფერად კალენდარში, გთხოვთ წარმოადგინეთ ის 27 დეკემბრის ჩათვლით რედაქციაში.

შეგახსენებთ, რომ კალენდარში ფოტოს განთავსება ფასიანია. 1 ფოტოსურათი 15 ლარი ეღირება. მაგრამ, თუ, ერთ ფოტოში ორი, ან მეტი ბავშვი იქნება - 20 ლარი.

იჩქარეთ, რაოდენობა შეზღუდულია!!!

„კახეთის საათი“

„ოზიანობა“

ახალი დროით

კვირა 12:30

ჩვენი გუნდი პოპულარობისთვის არ მუშაობს, ამას გაკეთებული საქმეები ლაპარაკობს!

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებლის წლიური ანგარიში 2016 წელს

6 დეკემბერს ქ. დედოფლისწყაროს სამუსიკო სკოლის სააქტო დარბაზში თავმოყრილ საზოგადოებას მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ნიკოლოზ ჯანიშვილმა ანგარიში ჩააბარა 2016 წელს განეული სამუშაოს შესახებ.

პრეზენტაცია გამგებელმა ბიუჯეტის განხილვით დაიწყო. თვალსაჩინოებისთვის სცენაზე დამონტაჟებულ ეკრანზე გრაფიკული სლაიდები ციფრობრივ და ფაქტობრივ მონაცემებს

გამოყოფილ სხვადასხვა სახის ტრანსფერებს. აგრეთვე, რეგიონალური ფონდის მიერ დაფინანსებულ „სოფლის დახმარების პროგრამებს“.

რაც შეეხება ადგილობრივი ბიუჯეტის შემოსავლებს გეგმით გათვალისწინებული 7. 483 000 ლარის ნაცვლად 1 დეკემბრისთვის შემოსულია 7 639 314 ლარი. უნდა აღინიშნოს, რომ ადგილობრივი მოსაკრებელი ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობისთვის 2011 წლიდან

სამაგრი სამუშაოები ჩაუტარდა მდინარე ალაზანს, რადგან ერთი მეტრი ნაპირის ჩარეცხვა ჩვენი საზღვრის გადმონევას და ტერიტორიების დაკარგვას ნიშნავს. ამასთან, ჩვენს კირქვას მოიხმარენ მთელი ქვეყნის ტერიტორიაზე, რაც კიდევ დამატებით შემოსავალს გვაძლევს.

ადგილობრივ ბიუჯეტში ყველაზე დიდი წილი მიიწვინის გადასახადიდან შემოდის, თუმცა, ის, ძირითადად, სტაბილურია, იმის გამო, რომ სახნავ-სათესი თუ საძოვარი ფართობები თითქმის არ იცვლება.

საბათლოს“ გზას, მიმდინარეობს „წნორი-დედოფლისწყარო-ქვემო ქედის“ საავტომობილო გზის რეაბილიტაცია და გაბრუნებით, რომ მომავალ წელს ტრაქტორიდან საბათლომდე გზა იქნება სრულად გამართული.

სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოები ჩაუტარდა, აგრეთვე, მრავალ შენობა-ნაგებობას. ქ. დედოფლისწყაროში მრავალბინიანი კორპუსების სახურავების რეაბილიტაცია მოხდა, მაღალ დონეზე გარემონტდა სააღმშრდელო ცენტრის ოთახები. მართალია, კვების პრობლემა საგრძობლად გააუმჯობესეთ „სათნობის სახლში“, სადაც ყოველდღიურად 250 ბენეფიციარი იკვებება, მაგრამ ოთახები ძალიან შელახული იყო. ამიტომ გავიღეთ ხარჯები და „სათნობის სახლი“ გარემონტდა. ახლა იქ ჩვენი თანამოქალაქეები კომფორტულად გრძობენ თავს. სერიოზული სამუშაოები ჩატარდა ქალაქის N3 ბაგა-ბაღში: საფუძვლიანად გამაგრდა საძირკველი, განახლდა ფასადი, მის მიმდებარედ, დოდაშვილის ქუჩაზე მოეწყო მინი სპორტული მოედანი და ატრაქციონები, რითაც საბავშვო ბაღის ბავშვებთან ერთად იმ ტერიტორიის ბავშვები და მოზარდი ახალგაზრდობა სარგებლობს. ბავშვთა გასართობ მოედანზე ატრაქციონები დამონტაჟდა აგრეთვე ნიკორციხის ქუჩაზე, რითაც ადგილობრივი მოსახლეობა ძალიან კმაყოფილია. ჩატარდა N1 და N4 ბაღების სახურავების და ფასადის რეაბილიტაცია. დასრულდა ფიროსმანის, ზემო ქედის N1,

სამთანყაროსა და ოზანის საბავშვო ბაღების სახურავებისა და ფასადის რეაბილიტაცია. ასე რომ, მუნიციპალიტეტში მოქმედი 17 საბავშვო ბაღიდან, ჩვენი ხელისუფლების მიერ, მოხდა ყველა მათგანის სრული რეაბილიტაცია. ყველა იცის, რომ საბავშვო ბაღებისათვის ხარჯები, მათ შორის მშობელთა გადასახადიც, ადგილობრივი ბიუჯეტიდან ფინანსდება და იქ ყველა პირობაა იმისთვის, რომ ჩვენი მოზარდი თაობა გაიზარდოს ჯანმრთელი და განათლებული. სწორედ ამიტომ მოიმატა ბავშვთა რაოდენობამ ბაღებში და თითოეული ჯგუფი მაქსიმალურად არის დატვირთული.

აფიქსირებდა მუნიციპალიტეტის 2016 წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის შემოსავლებისა, ხარჯებისა და შესრულებული სამუშაოების შესახებ.

აღინიშნა, რომ „მიმდინარე წლის ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯების გეგმა 9 556 700 ლარია. ეს მოიცავს როგორც ადგილობრივ შემოსავლებს, ასევე ცენტრალური ბიუჯეტიდან

2016 წლამდე 455.100 ლარიდან გაიზარდა 1 245 600 ლარამდე. ეს განაპირობა იმ ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებამ, რომელიც მუნიციპალიტეტის მთელ ტერიტორიაზე ჩატარდა. მაგალითად, საგრძობლად გაიზარდა კირქვის მოხმარება, რადგან დიდი რაოდენობით გზები დაიგო, რასაც ხრეში სჭირდებოდა, ნაპირ-

მიმდინარე წელს ჩვენი პრიორიტეტი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება იყო, რისთვისაც იხარჯება 13 931 619 ლარი. რეგიონალური ფონდით დაგეგმილ სამუშაოებზე იხარჯება 1 710 111 ლარი, სოფლის მხარდაჭერის პროგრამით გათვალისწინებულ სამუშაოებზე - 418 215 ლარი, ხოლო ადგილობრივი ბიუჯეტიდან - 620 486 ლარი.

ამ კუთხით უამრავი სამუშაო შესრულდა: მოასფალტდა და რეაბილიტაცია ჩაუტარდა გზებს. ქალაქ დედოფლისწყაროში გ. ტაბიძის, ნ. ვაჩნაძისა და თამარის ქუჩებზე ასფალტის საფარის რეაბილიტაციის სამუშაოები ჩატარდა, ა. ნატროშვილის, გოგებაშვილის და სკოლის ქუჩებზე დაიგო ასფალტის საფარი, სოფელ სამრეკლოში მოასფალტდა და კიუვეტები მოეწყო X და XI ქუჩებზე, ზემო მაჩხანასა და სამრეკლოში მოიხრეშა შიდა გზები, რეაბილიტაციის სამუშაოები ჩაუტარდა „ქუმბათი-ენამთა-სამთანყარო-

ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში მუნიციპალიტეტის ცენტრალურ ბიბლიოთეკას არ შექონდა შენობა, რაც ხელს უშლიდა მის სრულფასოვან საქმიანობას. წელს ჩვენმა მოსახლეობამ მიიღო ახალი, კომფორტული ბიბლიოთეკა, სადაც განთავსებულია სამკითხველო დარბაზი, საბავშვო განყოფილება და წიგნსაცავი, რომელიც 74 690 წიგნს ითვლის. მათ შორის 30 ათასამდე საბავშვო წიგნია.

ყველამ იცის, თუ როგორი მძიმე პირობები იყო ჩვენს საავადმყოფოსა და პოლიკლინიკაში. ჩვენ შევასრულეთ დანაპირები და 25 სანოლზე გათვლილი, მრავალპროფილიანი საავადმყოფო-პოლიკლინიკის შენობა, საუკეთესო, უახლესი სამედიცინო აპარატურით აღჭურვილი, დღეს ჩვენი ხალხის სამსახურშია. ჩვენი სოციალურად დაუცველი მოსახლეობის

(გაგრძელება გვ.3)

„ადამიანი ბედნიერი და წარმატებული რომ იყოს, უნდა აკეთოს ის საქმე, რას ძალიან უყვარს“...

მინი დოსია:
დაიბადა 1985 წლის 10 აგვისტოს ქ. დედოფლისწყაროში, 2007 წელს დაამთავრა „პროკურორული უნივერსიტეტი“ იურიდიული ფაკულტეტი.
2012 წლიდან 2016 წლის სექტემბრამდე მუშაობდა სანოტარო კაბინაში ნოტარიუსის თანაშემწის და ნოტარიუსის შემცველი პირის თანამდებობაზე.
2016 წლის 5 სექტემბრის იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით დაინიშნა ნოტარიუსად დედოფლისწყაროში. ჰყავს მეუღლე და სამი შვილი.

– დამეთანხმებით, ადამიანი ბედნიერი და წარმატებული რომ იყოს, უნდა აკეთოს ის საქმე, რაც ძალიან უყვარს.

დიახ, ძალიან რთულია, როცა ოჯახიდან შორს ხარ, მაგრამ კიდევ უფრო რთული იქნებოდა, უარი მეთქვა საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ინიციატივით 2015 წლის დეკემბერში დაწყებული სანოტარო რეფორმის წარმატებით განხორციელებაში ჩემი მცირედი წვლილის შეტანაზე, რომელიც სანოტარო მომსახურების მაქსიმალურად ხელმისაწვდომობას ითვალისწინებს. 2016 წელს ნოტარიუსები უკვე 16 ისეთ მუნიციპალიტეტში დაინიშნეს, სადაც სანოტარო მომსახურება სათანადოდ ხელმისაწვდომი არ იყო.

ნოტარიუსის ფუნქციებიდან დედოფლისწყაროში სამეკვიდრეო საქმისწარმოება და სამეკვიდრო მონომობის გაცემის მოთხოვნა ყველაზე აქტუალურია. მოთხოვნადია ასევე მინდობილობის, ხელმოწერის ნამდვილობის, დედანთან ასლის შესაბამისობის დამოწმება, სამართლებრივი კონსულტაციის განევა. სირთულეები ძირითადად დაკავშირებულია სამეკვიდრო მონომობის მიღე-

ბასთან, რაც, ვფიქრობ, რომ საზოგადოების ნაკლებად და არასწორად ინფორმირებულობასთანაა კავშირში. საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, სამეკვიდრო მიღებული უნდა იქნეს ექვსი თვის განმავლობაში სამეკვიდროს გახსნის დღიდან, მარტივად რომ ვთქვათ, მეკვიდრემ ყოველგვარი ზედმეტი პროცედურა თავიდან რომ აიცილოს ნოტარიუსს უნდა მიმართოს სამეკვიდრების გარდაცვალების დღიდან ექვსი თვის ვადის ამონაწერად და არა ექვსი თვის შემდეგ, როგორც გავრცელებულია საზოგადოებაში. ხოლო, რაც შეეხება სამეკვიდრო მონომობას, იგი ეძლევათ მეკვიდრებს სამეკვიდრების გარდაცვალების დღიდან ექვსი თვის გასვლის შემდეგ ნებისმიერ დროს.

და ბოლოს მინდა მადლობა გადავუხადო ყველა იმ ადამიანს, ვინც გულთბილად მიმიღო თქვენს რაიონში და შეეცადა, ხელი შეეწყო სანოტარო საქმიანობის წარმატებით განხორციელებაში. იმედი მაქვს, დედოფლისწყაროში ჩემი მუშაობის პერიოდში ბევრ ადამიანს გაუწევს სამართლებრივ დახმარებას და ერთად გადავწყვეტთ იმ საკითხებს, რაც ამ ერთი წლის განმავლობაში ნოტარიუსის არყოფნამ გამოიწვია.

ახლა კი გთავაზობთ ბლიცინტერვიუს, რომელიც მაიასთან ჩავენერეთ: ვერასოდეს წარმოვიდგენდი, რომ დავბრუნდებოდი დედოფლისწყაროში. ყველაზე მნიშვნელოვანი ადამიანი

თქვენს ცხოვრებაში – შვილები, ბედნიერებაა რომ სამი უსაყვარლესი შვილი მყავს.

მოვლენა, რომელმაც ჩემი ცხოვრება შეცვალა – ყველა მოვლენა რალაღნაირად ცვლის ცხოვრებას.

უარს არასოდეს ვიტყვი: შვილებზე, სიცოცხლეზე, მზეზე, მდელოზე, ყვავილებზე...

როცა მაქებენ – ცოტა მომწონს, ცოტა მერიდება....

როცა მატყუებენ არა მგონია, ხანდახან თვითონ ვიტყუებ თავს.

როცა მაკრიტიკებენ – ჯანსაღი კრიტიკა მისაღებია და საჭიროც.

ვნანობ – არაფერს.

ჩემი მთავარი მიუღებელი – ყველაფერი, რაც არ არის მისაღები.

არასოდეს ვამბობ – რომ მიზანი მიღწეულია.

ცხოვრება თავიდან რომ იწყებოდა – რალაღნაირად აუცილებლად შევცვლიდი.

თავისუფლება არის – სიყვარული.

ჩემი კომფორტისთვის აუცილებელია – ჩემი ოჯახი.

დედოფლისწყარო ჩემთვის არის – ახლის დასაწყისი.

ტყუილი გამართლებულია, როცა – ემსახურება სიკეთეს.

ყველაზე ხშირად ვფიქრობ – შვილებზე.

მარადიულია – სიცოცხლე, პოეზია, ხელოვნება...

ბედნიერება არის – სიყვარულში.

ვერასოდეს ვიქნებოდი – ფიზიკოსი.

სტიმულს მაძლევს – წარმატებით გაკეთებული საქმე.

ინგა შიოლაშვილი

ჩვენი გუნდი პოპულარობისთვის არ მუშაობს, ამას გაკეთებული საქმეები ლაპარაკობს!

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებლის წლიური ანგარიში 2016 წელს

(მეორე გვერდიდან)

ჯანმრთელობის გაუმჯობესებას ემსახურება „წითელი ჯვრის“ მობილური კაბინეტი, რომელიც ევროსტანდარტების დონეზე რაიონის ბიუჯეტით გარემოცდა და იაპონიის საელჩოს მიერ აღიჭურვა თანამედროვე, მაღალხარისხიანი აპარატურით. აქ მუნიციპალიტეტის სოციალურად დაუცველ ყველა მოქალაქეს ნებისმიერი სახის სამედიცინო გამოკვლევის ჩატარება უფასოდ შეუძლია. ეს, რა თქმა უნდა, დიდი შეღავათია ამ კატეგორიის ადამიანებისთვის. ჩვენი მუნიციპალიტეტის გამგებლის მხარდაჭერით, რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრისა და „წითელი ჯვრის“ მობილური კაბინეტის ორგანიზებით, მოსახლეობას რამდენჯერმე ჩაუტარდა უფასო სამედიცინო კვლევები.

ამჟამად გამოცოცხლება იგრძნობა კულტურულ ცხოვრებაში. წელს 23 კულტურული ღონისძიება ჩატარდა, მათ შორის საანგარიშო და გალა კონცერტები, სპექტაკლები და სახალხო დღესასწაულები. დაუფინანსო იყო 1 იენის, ბავშვთა დაცვის საერთაშორისო დღეს, მულტიფილმების, ზღაპრის გამრეხისა და ქუჩის დრამერებისაგან შემდგარი მოძრავი ჯგუფების მიერ წარმოდგენილი სანახაობა, რომელმაც მთელი ქალაქი მოიცვა. ამ დღეებში საგანგებოდ აღინიშნა კულტურის სახლის ექსპლუატაციაში შესვლის 50 წლისთავი. კულტურული ცხოვრება ადამიანის მოთხოვნილებათაგან ერთ-ერთი მნიშვნელოვანია. ამიტომ, ჩვენ ვცდილობთ, ხელი შევუწყოთ ამ პროცესს. გამგებლის მხარდაჭერით, კულტურისა და ძეგლთა დაცვის ორგანიზებით დედოფლისწყაროს კულტურის სახლში განხორციელდა საგანმანათლებლო პროექტი „უტალიონი-დედოფლისწყარო“, სადაც ყველა სოფლის საჯარო სკოლის 46-მა მოსწავლემ მიიღო სერტიფიკატი.

წარმატებები გვაქვს სპორტშიც. აქ წელს 46 სპორტული ღონისძიება და შეჯიბრი ჩატარდა. გვყავს სხვადასხვა რანგის ჩემპიონები, მაგალითად: კინგ-ბოქსში საქართველოს 6 ჩემპიონი, უშუში - 8 ჩემპიონი, ძიუდოში-1, ხოლო კ-1ში - 3 საერთაშორისო ტურნირის ჩემპიონი. საამაყოა, რომ ჩვენი კალათბურთელები კახეთის ჩემპიონები გახდნენ, ფრენბურთის გუნდმა კი კახეთში პირველი, ხოლო საქართველოს ჩემპიონატში მეხუთე ადგილი მოიპოვა. გვყავს ევროპის რეკორდსმენები ოჩოტაძე - საქართველოს ჩემპიონატში პირველი ადგილი და კავკასიის ჩემპიონატში პირველი ადგილი.

ის, რომ ქალაქი და სოფლები ძველებურად ჩაბნელებული აღარ არის, ყველასთვის სასიამოვნოა. ქალაქში წელს 7, 3 კმ სიგრძის განათება დაემატა და თითქმის ყველა ქუჩა მოიცვა, ზემო მანჩანაში - 3,8 კმ არბოშიკში - 3,4 კმ, სამრეკლოში - 4,8 კმ, ოზანაში - 1,3 კმ, ხოლო ხორნაბუჯში-5, 1 კმ-ის სიგრძის ახალი, თანამედროვე ტიპის განათება დამონტაჟდა, რომელიც განათების ხარისხითაც და გამძლეობითაც ბევრად სჯობს ძველ სისტემებს. სულ რაიონში 25, 7 კმ სიგრძის განათება მოეწყო. სამუშაოები მომავალშიც გაგრძელდება.

დიდი სამუშაოები ჩატარდა რაიონის წყალმომარაგებისა და

სარწყავი სისტემის რეაბილიტაციის მიზნით: სოფელ ფიროსმანში სრულდება წყლის სატუმბო სადგურის მშენებლობა, სამთაწყაროში ჩაიწყო ახალი სარწყავი მილები და რეაბილიტირდა სარწყავი სისტემის არხი 40 კილომეტრზე. მართალია, საკმაოდ ძვირადღირებული პროექტი განხორციელდა - ამაში 1 843 807 ლარი დაიხარჯა, მაგრამ ეს სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია ამ საზღვრისპირა სოფლებისთვის, სადაც შემოსავლის ძირითად წყაროს მევენახეობა წარმოადგენს და რწყვის გარეშე აქ მოსავლის მიღება თითქმის წარმოუდგენელია.

სასმელი წყლის ნაკლებობას ჩვენი რაიონი სულ მუდამ განიცდიდა. ჩვენი გუნდის მთავრობაში მოსვლის შემდეგ ამ კუთხით ეტაპობრივად მრავალი სამუშაო ჩატარდა. ასე იყო ამ წელსაც, დარჩენილ უბნებზე წყლის ქსელი მოეწყო მირზანში, ქვემო ქედში,

შეუწყო ხელი. ნორმალური მოსავალი მიიღო მოსახლეობამ მზე-სუმზირის ნათესებიდანაც, რომელმაც რაიონში 4 500 ჰექტარი მოიცვა. მართალია, პროდუქციის გასაღების ტემპი და ფასი მთლად სახარბიელო არ არის, მაგრამ ამას თანდათან ბაზარი დაარეგულირებს და ხალხიც კმაყოფილი დარჩება. რაც შეეხება ყურძნის მოსავალს, წელს 2 127 ტონა ყურძენი დაიკრიფა, მათგანობამ კვლავ სუფსიდირება მოახდინა და საფერავის ღირებულება, 1,05 ლარი იყო, რქანთელისა კი, -0,80 ლარი. საბოლოოდ მოსახლეობის შემოსავალმა ყურძნიდან 1 830 000 ლარი შეადგინა. მოსახლეობა მევენახეობას ნელ-ნელა უბრუნდება, წელს მუნიციპალიტეტში 65 ჰექტარი ახალი ვენახი გაშენდა, აქედან 57 ჰექტარი რქანთელია, ხოლო 8 ჰექტარი - საფერავი.

ყველა შემოსავალი და წარმატება იმიტომ გვჭირდება, რომ ჩვენი მოსახლეობის სოციალური

რადება დაეთმო ადმინისტრაციული საქმის წარმოებას. წელს გამგებობაში განსახილველად შემოსულია 2056 განცხადება. აქედან: საფინანსო, - საბიუჯეტო, ჯანდაცვისა და სოციალურ საკითხთა სამსახურში-1778 განცხადება, ეკონომიკისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების სამსახურში-172, ზედამხედველობის სამსახურში-39, ადმინისტრაციულ სამსახურში-60, კულტურის, განათლების, სპორტის, ძველტა დაცვის და ახალგაზრდულ საქმეთა სამსახურში-7 განცხადება. დადებითი პასუხი გაცა 1953 განცხადებას, უარყოფითი - 77, განხილვის პროცესშია 26 განცხადება.

უამრავი სასიკეთო საქმე გაკეთდა „სოფლის მხარდაჭერის პროგრამის“ ფარგლებში. ვიცით რომ, ყველა სოფელი, მისთვის გამოყოფილი თანხის ფარგლებში, თვითონ ირჩევს პრიორიტეტებს და გასაკეთებელ სამუშაოებს სო-

14 უბანზე მოხდა წყალგაყვანილობის სისტემის რეაბილიტაცია, ასევე, არასამთავრობო ორგანიზაციის „ეკოხედე“, „ავსტრიის წითელი ჯვრის“ და „საქართველოს წითელი ჯვრის“ წარმომადგენლობა სამთაწყაროს საბავშვო ბაღის 6 ენერგოეფექტური ლუმინარების გადმაცვას. ჩვენ კვლავაც გავაგრძელებთ მათთან, და არა მარტო მათთან ნაყოფიერ თანამშრომლობას. აუცილებლად უნდა აღვნიშნოთ, რომ სოფელ ზემო მანჩანაში კომპიუტერული ცენტრი თანამედროვე პერსონალური კომპიუტერებით აღიჭურვა, რის საფუძველზეც მოსახლეობა შეძლებს ყველა სახის სასურველი ინფორმაციის მარტივად და სწრაფად მიღებას.

სიახლე გვაქვს არხილოსკალოშიც. აქ ოუსტციის სამინისტრომ ქვეყნის მასშტაბით რიგით 35-ე საზოგადოებრივი ცენტრი გახსნა. მისი მიმდებარე ტერიტორიის კეთილმოწყობა კი, ადგილობრივი ბიუჯეტის ხარჯებით მოხდა. ეს დიდი შეღავათია ქედების ზონის მაცხოვრებლებისთვის, რომლებსაც ერთი ფანჯრის პრინციპით შეუძლიათ მიიღონ მრავალი სახის მომსახურება და აღარ მოუწევთ სიარული რაიონულ ცენტრსა, თუ დედაქალაქში.

შინაგან საქმეთა სამინისტრომ კი საქართველო-აზერბაიჯანის საზღვარზე სასაზღვრო პოლიციის სექტორი „იორის“ ახალი შენობა გახსნა, რომელიც სახელმწიფო სახმელეთო საზღვრის 40 კილომეტრიანი მონაკვეთის ეფექტურ დაცვას უზრუნველყოფს, რაც საგრძობლად გააუმჯობესებს თანამშრომელთა საყოფაცხოვრებო პირობებს. სამინისტრომ 3 ახალი ავტომანქანა გადასცა შსს დედოფლისწყაროს სამმართველოს, რითაც მუშაობის უკეთესი პირობები შეუქმნა სამსახურს აქტიურად იდგეს მოსახლეობის უსაფრთხოების დაცვის სადარავჯოზე.

ძვირფასო მეგობრებო, მაღლობა მობრძანებისა და მოსმენისთვის. ჩვენ სამომავლოდაც ბევრი სასიკეთო საქმის გაკეთება გვაქვს გეგმაში. ჩვენი პრიორიტეტები კვლავაც იქნება: ინფრასტრუქტურის მშენებლობა, რეაბილიტაცია და ექსპლუატაცია, განათლება, ახალგაზრდობის ხელშეწყობა და სპორტი, მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა, სრული საირიგაციო სისტემის მოწყობა სოფელ სამთაწყაროსა და ფიროსმანში, გამორჩეულ ყურადღებას დაუთმობთ ტურინში და ყველანაირად ვეცდებით, მომავალი უკეთესი იყოს დღევანდელზე. ჩვენი გუნდი პოპულარობისთვის არ მუშაობს, ამაზე გაკეთებული საქმეებით ვილაპარაკებთ!-თქვა ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა.

2016 წლის ანგარიში ჩაბარებულია, წინ 2017 წელია, ვნახოთ რას მოგვიტანს იგი.

ნაირა გორაშვილი

სამთაწყაროში. სოფელ გამარჯვებაში „ხუთმილას“ სათავე ნაგებობისთვის მიერთებამ გაზარდა წყლის დეპეტი და სოფლის დარჩენილი უბნებიც დაკმაყოფილდა, ჭოეთში მოეწყო წყლის რეზერვუარი და დაიქსელა მთლიანად, საბათლოში წნევის გაზრდის მიზნით მოხდა წყლის ავზის აწევა და დარჩენილი უბნებიც მომარაგდა, არბოშიკში ორ ჭაბურღილზე შეიკვალა ტუმბოები და დასრულდა ცენტრალური წყალსადენის რეაბილიტაცია, წყლის სამივე ჭაბურღილის რეაბილიტაცია ჩატარდა ფიროსმანში.

რაც შეეხება ქალაქს, ბოლო წლების განმავლობაში ზაფხულობით სერიოზული პრობლემები გვექმნებოდა, გასულ წელს დაიწყო და მზად არის ელიის მთის ძირში სადრენაჟე სისტემა და წყალშემკრები აუზი, რომელიც მიერთებულია ცენტრალური წყლის რეზერვუარს. გაზაფხულზე მოხდება მისი ამოქმედება და ზაფხულში გრაფიკი აღარ დასჭირდება ამ სისტემაზე მიერთებულ მომხმარებელს.

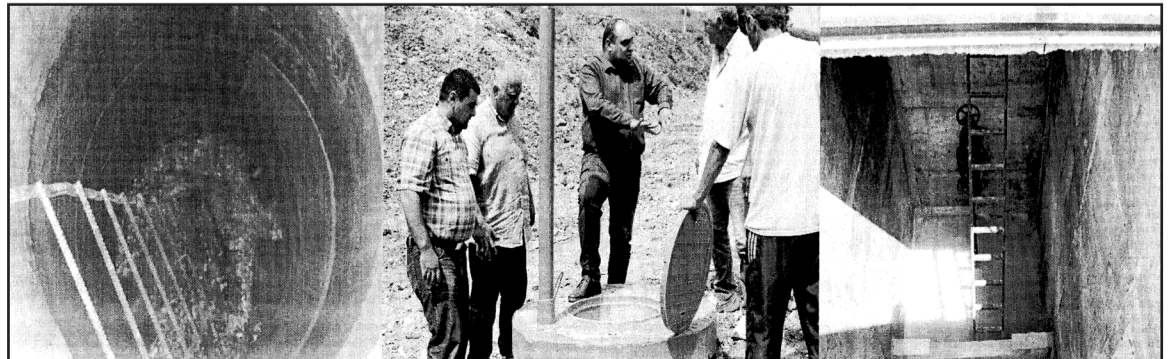
ჩვენი მუნიციპალიტეტისთვის ძირითად საქმიანობას და, შესაბამისად შემოსავალსაც, სოფლის მეურნეობა წარმოადგენს. ბოლო წლებში სოფლის მეურნეობის პროექტმა მცირეწინაინი გლეხები, მიტოვებულ მიწებს ისევ მიუბრუნა, წელს 8 400 ბენეფიციარმა ისარგებლა ხვნის ბარათებით. ამინდმაც ხელი შეგვიწყო და ქერისა და ხორბლის მოსავალმა ერთ ჰექტარზე 4-6 ტონამდე შეადგინა. ამის გამო გაჭირდა კომბაინების მოვნა. გამგებობის ძალისხმევით აზრებიაჯანიდან დამატებით 30 კომბაინი შემოვიყვანეთ, რამაც მოსავლის უდაზარავოდ აღებას

მდგომარეობა გააუმჯობესოთ. მართალია, ფინანსურად მთლად წელში გამართული ვერ ვართ, მაგრამ ჩვენ ვცდილობთ, სოციალური პროექტების განხორციელება პრიორიტეტად ვაქციოთ. ამ კუთხით წელს სულ 593 000 ლარი იხარჯება. მუნიციპალური სოციალური დახმარების პროგრამით დახმარება გაენია 1764 ბენეფიციარს. უზრუნველყოფილია 250 ბენეფიციარის უფასო კვება „სათოების სახლში“, გაიზარდა ხარჯები ზამთრის სეზონზე გათბობის უზრუნველსაყოფად, მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანებისა და ინვალიდებისთვის ერთჯერადი ფულადი დახმარება 150 ლარიდან 250 ლარამდე გაიზარდა, მრავალშვილიან ოჯახებში, სადაც ოთხი ბავშვი მაინც არის არასრულწლოვანი, თითოეულ ბავშვზე 50 ლარი დახმარება, გამარტივდა პროცედურები გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურების დაფინანსებასა და თანდაფინანსებაზე, სოციალურ პაკეტს დაემატა 0-დან 6 წლამდე ბავშვის და ონკოლოგიური ავადყოფების დაფინანსება სახელმწიფო ტარიფების გათვალისწინების გარეშე.

გამგებობის მუშაობის გაუმჯობესების მიზნით მეტი ყუ-

ფლის კრებაზე. ძალიან ძნელია, სათითაოდ ჩამოვთავალოთ რომელ სოფელში რა გაკეთდა, მაგრამ ზოგადად ვიტყვი, რომ ძირითადი ყურადღება წყალმომარაგებას, სანიტარულ არხების მოწყობა-განმეხდა-რეაბილიტაციას, გარე განათებას, სასაფლაოების შემოღობვას, საბავშვო გასართობი ატრაქციონების მოწყობას, სამამულლო ომსა და აფხაზეთის ომში დაღუპულ გმირთა მემორიალების რეაბილიტაციას, სპორტული ინფრასტრუქტურის შექმნას და სხვა მრავალ ღონისძიებას დაეთმო. ამ კუთხით ხორნაბუჯში 62 310 ლარი დაიხარჯა, გამარჯვებაში-32 025 ლარი, სამრეკლოში-50 755 ლარი, არბოშიკში 30 628 ლარი, ზემო ქედში-46 510 ლარი, არხილოსკალოში 27 150 ლარი, ქვემო ქედში 42 300 ლარი, სამთაწყაროში-54 167 ლარი, ფიროსმანში-73 263 ლარი, ხოლო საბათლოში-13 200 ლარი.

აქტიურად ვთანამშრომლობთ არასამთავრობო ორგანიზაციებთანაც. მაგალითად, „სიდას“ პროექტის ფარგლებში და ადგილობრივი ხელმძღვანელობის ხელშეწყობით სამთაწყაროში დაფინანსდა 13 ბიზნეს იდეა სასოფლო-სამეურნეო და არასასოფლო-სამეურნეო სფეროში, აქვე

კალმით გადმოცემული ემოცია

რედაქციაში წერილი მოვიდა. წერილს ჩანახატი ახლდა სათაურით „როდესაც მცირე ვთამაშობ“. ჩანახატის ავტორი მეთე კლასის მოსწავლე ნინო მებრიშვილი გახლავთ. ნინო მებრიშვილის ესე, რომელმაც „სენტენციის“ ლიტერატურულ კონკურსში გამარჯვება მოიპოვა, ჩვენს ხელთაა და გვსურს „შირაქის“ მკითხველსაც გავაცნოთ. მანამდე კი, თავად ავტორს, ახალგაზრდა ნინო მებრიშვილს გაგაცნობთ, რომელიც საკმაოდ ნაკითხი, კარგი მოსაუბრე და საინტერესო რესპოდენტი აღმოჩნდა.

მინი დოსიე: **ნინო მებრიშვილი** არის 16 წლის, სწავლობს ოზანის საჯარო სკოლაში და არის მეთე კლასში, უყვარს ხელოვნება, ხატვა, წერა. არ შეუძლია, მაგრამ ძალიან სიამოვნებს ქართული ხალხური ცეკვების ყურება, სიმღერების მოსმენა. ნინოსთვის ხელოვნება არის სულით თავშესაფარი, საიდანაც იგი ღებულობს ენერჯის წყაროს. ამ თვალსაზრისით ნინოს შეუძლია ყველაფერს სხვანაირი თვალთ შეხედოს, მიიღოს ყველა გამოწვევა, გაუმკლავდეს მას და ცხოვრების ახალი შანსები, ახალი რეალობა დაინახოს საკუთარ თავში. ნინო მებრიშვილს მონაწილეობა აქვს მიღებული უამრავ დეკლამატორულ, ლიტერატურულ და სახვით ხელოვნების კონკურსებში, სადაც ის დაჯილდოვებულია სიგელბით, ადპლომებით. ჯერ კიდევ სკოლის მოსწავლე, მრავალმხრივი ნიჭის მქონე პატარა ქალბატონი ჩემს კითხვებს პასუხობს.

– ნინო, როგორ გაჩნდა ჩანახატი „როდესაც მცირე ვთამაშობ“?

– სკოლაში მოგვივიდა საკონკურსო თემის განაცხადი, რომ დაგვეწერა „როდესაც მცირე ვთამაშობ“. მე დაინტერესდა ამ თემით და ხშირად ვფიქრობდი, რა კუთხით შეიძლება დამეწერა, მინდოდა ყოფილიყო ისეთი, რომ მკითხველისთვის მისაღები და სასიამოვნო ნასაკითხი ყოფილიყო. საერთოდ, ყოველთვის როდესაც ვკითხულობ ნიგნს, მწერლის სტილს ვუვირდები, როგორ ენას ხმარობს გადმოსაცემად, ადვილი ნასაკითხია თუ რთული, როდესაც ეს იყო „სენტენციის“ დავალება, მინდოდა, გადავწყვიტე, დამეწერა ისეთ საკითხზე, რაც მკითხველის გულს უფრო მეტად მოხედებოდა და მოეწონებოდა. ამიტომ ავარჩიე სოციალურად გაჭირვებული, მიუსაფარი ბავშვის თემა. მე ყოველთვის გული მწყდება იმ ბავშვებზე, რომელთაც არ აქვთ შანსი ის მიიღონ ცხოვრებისგან, რასაც იმსახურებენ. ამიტომ, მათი მდგომარეობა ყველაზე მეტად მაფიქრებს. ჩემი თემაც ამით გავსულე.

– როდის გაქვს წერის განწყობა?

– სხვა ჩანახატებზე ბევრი მაქვს, ძირითადად წერა მინდა მაშინ, როდესაც რაიმე ნაწარმოებს ვკითხულობ, მაგალითად, „ჯეინ ეარს“ როდესაც ვკითხულობდი, კალმის და ფურცლის აღებისთვის დახარჯული დროც კი მენანებოდა, იმდენად სწრაფად მსურდა დამეწერა რაიმე. მიხილოდა, იმ წამში წიგნი გადამედო და ჩემი დამოკიდებულება, ჩემი ემოციები დამეწერა, ზუსტად ისეთივე ენით, ისეთივე სტილით, როგორც შარლოტა ბრონტე წერდა. ჰიუგოს „საბრალონმა“ დიდი ზეგავლენა მოახდინა ჩემზე, ძალიან მომეწონა მისი წერის სტილიც.

– რას გაძლევს წერა?

– წერა მძლევს სულიერ საზრდოს, წერა საშუალებაა საკუთარ მეში ყველა-

ფერი კარგად გავანალიზო, ის დავინახო, რასაც ერთი შეხედვით ვერ ვამჩნევთ, ხაზი სხვანაირად გავუსვა და შევითვისო...

– ასეთი ჩანახატები, ლიტერატურასთან თანაზიარობის გარეშე არ მოდის, ეჭვიც არ მუპარება, ეცნობი თანამედროვე კლასიკურ ლიტერატურას, შენს მიერ ნაკითხული მხატვრული ლიტერატურებიდან რომელს გამოყოფდი?

– ესე ვერ გამოვიყოფ, შეიძლება სულ სხვა ჟანრში იყოს, რომელიც მე არ მიყვარს, მაგრამ იმდენად დიდი იყოს და იმდენად ახალი სათქმელი იყოს ნათქვამი... ვთვლი, რომ ყველა ჟანრს პატივი უნდა ვცეთ, მე ძალიან მიყვარს ენტონი ბერჯესის „მექანიკური ფორთოხალი“.

– თანამედროვე ქართულ მწერლობას თუ ეცნობი?

– ძალიან მომწონს დათო ტურაშვილის „ჯინსების თაობა“ და მისივე „ამერიკული ზღაპრები“, საზღვარგარეთის ლიტერატურებიდან კი ჯონ როულინგის „პარი პოტერი და ფილოსოფიური ქვა“. ჯონ როულინგი იყო ჩემთვის ის წიგნი, რომელმაც 180 გრადუსით შემოატრიალა ჩემი ცხოვრება. მისი ნაკითხვის შემდეგ ჩემი პირველი მეგობრები, რომლებთანაც მე თავს ძალიან კარგად ვგრძობდი, ის სამი გმირი გახდა, პარი, რონი და ჰერმი, რომლებიც ამ წიგნში არიან.

– ნინო, როგორია შენი თაობა?

– ჩემი თანატოლების საქციელი და ჩემიც ხშირად ემთხვევა ხოლმე ერთმანეთს. ყოველთვის ვფიქრობ, როდესაც რამეს იტყვი ან გააკეთებ, იმ წამში ვერ აკეთებ ანალოზს, ეს სწორი იყო, თუ არასწორი. მიმაჩნია, არ არის ადამიანმა, ხშირად უნდა იფიქროს თავისჩადენილ საქციელზე და ამ ფიქრის შედეგად, როდესაც უკვე აქვს ამა თუ იმ საკითხზე ჩამოყალიბებული აზრი, შემდეგ შედარებით ნაკლებ შეცდომებს დაუშვებს. არ არის სამარცხვინო, თუ ადამიანი თავის თავზე მიიღებს გაკეთილს, არც ის არის დანაშაული, თუ სხვა მეგობრის მაგალითს აიღებს.

– რა არ მოგწონს თანამედროვე თაობაში?

– არ მომწონს, როდესაც ცოტა გადაჭარბებულად, იუმორის თვალთ უყურებენ იმ ფაქტებს, რომელიც გულთან სხვანაირად არის მისატანი, მიმაჩნია, რომ მათი მხრიდან ყველაფერი სასაცილოდ არ უნდა გადაიქცეს.

– შენს გარშემო თუ კითხულობს ლიტერატურას ახალგაზრდობა ისე, როგორც შენ?

– არ კითხულობენ რამდენიდაც და გული მწყდება ხოლმე, რადგან ნაკითხი ადამიანი სულ სხვანაირია.

– ამბობენ, წელიწადის დრო და ფერთა გამაში გამორჩეული ფერები განსაზღვრავს ადამიანის შინაგან სულიერ სამყაროს, მანტერესებს, შენი საყვარელი ფერები და სეზონი რომელია?

– ფერებიდან მიყვარს: წითელი, შავი და ვარდისფერი. რაც შეეხება სეზონს, ზაფხული არის ჩემთვის ყველაზე კარგი სეზონი. ზაფხული საერთოდ ნიშნავს ახალ შესაძლებლობებს, ახალ განვითარებას, ამ დროს ჩემს თავს უფრო მეტ დროს ვუთმობ და ბევრი დრო მაქვს კითხვის, ფიქრისა და წერისთვის.

– რას იტყვი, რომელია შენი საყვარელი საგანი და რას გეგმავე მომავალში, რა პროფესიას გააყვები?

– მე ძალიან მიყვარს ინგლისური და გული მწყდება ხოლმე, თანამედროვე სწავლებაში სხვანაირი სტანდარტები და მოთხოვნები წამოვიდა და ამ სტანდარტებს შედგომები თავიანთი შედგომით გამოცდილებას გამოიხვევდა არ უყენებენ, თუმცა, ვერ ვიტყვი, რომ მათთვის აქტუალური არაა ეს საკითხი. მსურს, რომ სწავლება ბევრად უფრო ცოცხალი გახდეს, მეთოდოლოგია, შეცვალოს. ზოგადად, ფსიქოლოგია მაინტერესებს, მინდა ვიყო შემდგარი ფსიქოლოგი, მაგრამ, როგორც ვხედავ, ისე არ ვითარდება მოვლენები, რომ გამოვიყენო ეს პროფესია, ჯერ იმიტომ, რომ არ არის საშუალებები რეგონების მხრივ, როგორც თბილისშია და სხვა განვითარებულ ქვეყნებში, არ ვარ დარწმუნებული, რომ აუცილებლად მექნება ფინანსური საშუალება თუ ქალაქში მომიწევს

ცხოვრება, ვუშვებ იმასაც, რომ შესაძლოა, სულაც აქ ჩამოვიდე საცხოვრებლად, ამიტომ ვფიქრობ, ისეთი პროფესია ავირჩიო, რეგონშიც რენტაბელური იყოს.

– გენდერული ბალანსისადმი თანამედროვე მიდგომები 21-ე საუკუნეში ყველაზე მთავარი მოთხოვნაა, მანტერესებს შენი აზრი, როგორც რეგონში მცხოვრებ ახალგაზრდა გოგონას, მინდა გკითხო, როგორ უყურებ ქალისა და მამაკაცის თანასწორუფლებიანობას და უნდა არსებობდეს თუ არა მათ შორის უფლებათა ბალანსი?

– სხვათა შორის, მე დანერვილი მაქვს ძალიან კარგი ჩანახატი ამ თემასთან დაკავშირებით, სახელწოდებით „ლეკვი ლომისა სწორია“. თუ გამომიქვეყნებთ, აუცილებლად გამოვიგზავნი მასაც თქვენს რედაქციაში. ზოგადად ამ თემაზე ვფიქრობ, რომ უნდა არსებობდეს გენდერული ბალანსი, რა თქმა უნდა. მიმაჩნია, რომ რეგონებში განსაკუთრებით დისბალანსია ამ კუთხით, თუნდაც იმით, რომ ქალს არ აქვს უფლება მამაკაცს სიტყვით შეეწინააღმდეგოს, რეგონებში ეს განსაკუთრებით მოდერია, კაცმა უნდა იუფროსოს, ქალმა მხოლოდ თავჩაბრუნება იმუშაოს, სურს ეს თუ არ სურს. კაცისგან ნამოსული ცუდი სიტყვები, გინება, ყვირილი, ეს ყველაფერი უნდა ისჯებოდეს და უნდა აიკრძალოს ჩემი აზრით. ეს მხოლოდ თრგუნავს არამარტო ქალს ოჯახში, არამედ იქ ყოფილი ბავშვებზეც. ქალი ხომ ნაზი არსებაა, მაგრამ ჩვენ დავინახეთ, რომ ხშირ შემთხვევაში ქალს იმაზე მეტი შეუძლია, ვიდრე მამაკაცს. არ უნდა დაგვავინყდეს, რომ ჩვენ გვაქვს საუკეთესო შავალითები, რომ ქართულმა ქალმა იმაზე მეტი შეძლო, ვიდრე მამაკაცმა. მამაკაცები გაურბიან ეკონომიურ კატაკლიზმებს, შეილისთვის მშობლიური მოვალეობების პასუხისმგებლობას, მაგრამ ქალები არ შეუშინდნენ არც გასაჭირს და არც შვილებისადმი აღებულ პასუხისმგებლობას, მათ იტივრთეს და შეძლეს წარმოუდგენელი.

– შენს სივლეთთან ერთად ვხედავ ნიგნს „ახალი საუფხე“, რომლის შიდა ფურცელი უამრავი ცნობილი მწერლის ავტორიათა საესე, როგორ მოხვდი ამდენ მწერლებთან?

– ფილოსოფიის სახლ-მუზეუმში ჩამოსულები იყვნენ მწერლები, მათ პროექტის ფარგლებში უნდა მოეწოდებინათ საქართველო და კახეთში არჩეული ჰქონდათ ფილოსოფიის სახლ-მუზეუმში, ჩვენმა შედგომამ ელზა შიუკაშვილმა მოახსოვ მათთან შეხვედრა და გაცნობა. მწერლებმა წაგვიკითხეს რამდენიმე ნაწარმოები, ბოლოს წამოაყენეს წინადადება, რომ სახელით და გვარებით დაგვესახელებინა შეიდი მწერალი თავისი ნაწარმოებებით. მე, რა თქმა უნდა, დავასახელიე შეიდე მეტი ავტორი თავისი ნაწარმოებებით და ჯილდოდ გადამიქცეს ეს წიგნი, რომლის გარეკანზეც ყველა მწერალმა გააკეთა თავისი ავტორგრაფი. ეს შეხვედრა კარგი იყო იმ თვალსაზრისითაც, რომ ინგლისურად საუბრის საშუალება მომეცა, რამაც ყველაზე მეტად მომხიბლა, ქართულად საუბარში შეიძლება ისე არ მომძინოთ სიამოვნება, როგორც ინგლისურად ადამიანთან დაკონტაქტებამ. ინგლისურში არ ვემზადები რეპეტიტორებთან, ჩემი ვისწავლე, სოციალურ ქსელში საყვარელი ჯგუფი მყავდა, ისინი დებდნენ ხოლმე ვიდეოებს და მინდოდა ის მეთარგმნა, მაშინ არ ვიცოდი ინგლისური ისე კარგად და სხვებს ვათარგმნიებდი, მერე ჩემს თავზე გავტარებდი, ესწავლობ ინგლისურს და რატომ არ ვიცოდი-მეთქი, გამოვხახე ჩემს თავში ძალები და გადავწყვიტე, დამოუკიდებლად შემეწავლა ინგლისური. ასეც მოვიქციე, ვთარგმნიდი გამუდმებით და იმ დღიდან სულ შეიცვალა ჩემი ინგლისურისადმი დამოკიდებულება. როგორც ჰაერი გჭირდებოდა, ისეა ინგლისური ჩემთვის. დავჯექი და ვისწავლე. გრამატიკის წიგნებით და სკოლის გარდა ლიტერატურითაც ვინტერესდები. ესეც ჩემთვის კიდევ ერთი შესაძლებლობების გამოცდაა.

– ნინო, ვიცი რომ ხატავ, ასევე გიტაცებს მხატვრული კითხვა...

– კი, ხატვა ძალიან მიყვარს, დავდივარ დედოფლისწყაროს სამხატვრო სკოლაში აკაკი მერაბიშვილთან, ის ჩემს ნახატებს ხელს არ ჰკიდებს, ამბობს, რომ ის რაც შენია, შენად უნდა დარჩეს, სულ სხვა მართულებას და იმდენად კარგაა ეს ყველაფერი, რომ არ მინდა ჩავერიო! მაქვს ხატვაშიც წარმატებული სვლები, თუმცა, არ ვიცი, რა იქნება, მივდევ საკუთარ გულისთქმას, ის მიმიყვანს ალბათ სწორ

ხაზთან. ენახოთ სადამდე განვითარდები ამ მხრივ. რაც შეეხება ლექსის კითხვას, ამაშიც მუდმივად ვღებულობ მონაწილეობას და აქაც მაქვს მიღებული სიგელები.

– ჩემო პატარა გოგონა, მხატვრო, დეკლამატორ, შემოქმედებითი ნიჭით დაჯილდოებული პატარა ლიტერატურის მოყვარული თანასოფელი. გული გამინათდა, როდესაც ასეთ კარგ ახალგაზრდას შეეხვედი ჩემი სოფლიდან, მინდა მომავალი გზა დაგილოცო, მყარად დამდგარიყვი შენს პროფესიაში ფეხზე, ცხოვრებაში შენი ნიშა გეპოვოს და გველოდეს, შენ აუცილებლად რეალიზებულ, ძლიერ, შემდგარ ქალბატონად მოგვევლინები. მე მჯერა ამის. წარმატება და უფლის წყალობა არ მოგკლებოდეს პატარა ნინო მებრიშვილი!

ლალი მხრიშვილი

გთავაზობთ ჩანახატს.

როდესაც მცირე ვთამაშობ

ზამთარია. ცივა. ცივა ჩემს ოთახშიც. იმიტომ, რომ ლუმელი არ ანთია. შარშანაც ციოდა, მაგრამ მაშინ ყველაფერი სხვაგვარად იყო. მამა ცოცხალი მყავდა და ლუმელიც ნითლად გიზგიზებდა. ახლა? ახლა აღარც მამაა, დედაც ავად არის, ლუმელიც ჩამქრალია და სიღარიბეც კარსაა მომდგარი.

სიღარიბე... ამ სიტყვამ უამრავი ხალხის მწეჭეფარე ცხოვრება უბრალო ყოფად აქცია. აღარც სიხარული, აღარც ღიმილი, აღარც სიყვარული და აღარც სითბო. ყველაფერს გაცვივრილი ელფერი დაჰკრავს. როცა ღარიბი ხარ, თითქოს ყოველწამს გრძობ, რომ ცხოვრებამ გინსხვევლა. ყველაზე დიდი ტკივილი ისაა, რომ ბავშვობიდანვე იგებოც იმ სილას, როდესაც ცივა, გრძობებიც გეყინება. გინდა, რომ დაძლიო მინიერი მტანჯველი ჯაჭვები და ამაღლებული განცდებით აიჭრა აღმავრენასა და რელიურ სრულყოფაში, მაგრამ მარტო როგორ მოახერხებ?

სახლში, სადაც არანაირი საცხოვრებელი პირობები არ არის, დაუბერა ქარმა და შეჭირბულე ფანჯრებში შემზარავი ნივითი შემოიჭრა. ქარს თოვლი მოჰყვა. გაყინული ხელით გავაღე კარი და გარეთ გავიდი. თოვლს დაეფარა ირგვლივ ყველაფერი. ვისთვის სიტყვას და ვისთვის აუტანელ თოვლს. სხვათაგან ბარდნიდა. მაღლა ავიხედე და თავი ციხეში ვიგრძენი. თითქოს თითოეული ფანტელი სველ გისოსებად მერტყებოდა გარს. განცდა მუფლებოდა, სიღარიბისთვის ვისჯებოდი ამ თეთრ და გაყინულ „უდაბნოში“.

მცირე... მცირე, რადგან დედინაცვლის მიერ გამოვდებული გერივით თხელი კაბა მაქვია. ჩემგან ახლოს კი, ორიოდე ნაბიჯში, მოჩანან, ჩაფუთილი ბავშვები, რომელიც მზიარულად თამაშობენ. დავიხარე, უხელათამანო ხელებით გავაკეთე გუნდა, ვისროლე, თამაში ჩავები. ერთად ვიცი-ნოდით, გვრძობდი, როგორ მოძრაობდა ძარღვებში სისხლი, როგორ მიტობდა მთელს სხეულს სირბილისგან აჩქარებული გული. სადაც გაქრა სიცივე. თითქოს შეეშინდა და უკან დაიხია, როდესაც მზიარულმა სიცელქემ ლოყები ამინთლა. გახურებულ სხეულზე სუსხიც კი მსიამოვნებს.

მოსალამოვდა. ბავშვები ნელ-ნელა სახლებში გაიკრიფნენ. დავინახე, დედეები როგორ ჩქარ-ჩქარა ხდიდნენ სველ ტანსაცმელს და თბილად აცმევდნენ. მე კი?... მე დავრჩი სველი და დაკონკილი კაბის ამა-რა.

ექლესიისკენ წავედი, რომლის გუმბათს ზამთარ-ზაფხულ თბილ სხივთა მარაგანდედი ადგას. პირფარევი გადავინერე. იესოს ხატს შევხედე. ისეთი სუეტაკი, მადლიანი თვალები აქვს, მზრუნველობა ვიგრძენი. მივხვდი, რომ მარტო არ ვარ. თვალები დავხუტე და ლოცვა დავიწყე. ლოცვა, რომლითაც ღმერთს ვესაუბრებოდი, გულს ვუშლიდი, შევლას ვთხოვდი და ნელ-ნელა ტანჯვისგან ვიცლებოდი. ვმშვიდდებოდი და იმედით ვივსებოდი.

აღარ მახსოვს მინიერი ტკივილი და განსაცდელი. ამ წამს მხოლოდ ჩემს თავს ვგრძობ უფლის წინაშე მუხლმოდრეკილი და მზიარული.

ნინო მხრიშვილი,
სოფელ ოზანის
საჯარო სკოლის X კლასის მოსწავლე.

გაიღე სისხლი-გადაარჩინე სიცოცხლე

სისხლის ბანკი

ნათელი ჯვრის

ბაქო-ჩენილი სისხლსწავლობის ცენტრი

კვლავა:

სისხლის ჯგუფი და რაზმი

სისხლის საერთო ანალიზი

ჰეპატიტი B, C

აივ ინფექცია (შიდსი)

სიფილისი

უფასოდ

მისამართი დილოვი, ლაზლიანას 2/6
(მ. იაშვილის ალინის ქუჩა)
ტელ: 577 60 37 60

facebook: სისხლის ბანკი (blood bank)

www.blood.com.ge

9 დეკემბერს „ნათელი ჯვრის“ სისხლის დონაციის აქციის ფარგლებში დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის იაშვილის ბავშვთა კლინიკის სისხლის ბანკის წარმომადგენლები ეწვივნენ სისხლის დონაცია ქ. დედოფლისწყაროს „ნათელი ჯვრის“ საზოგადოების პირველადი ჯანდაცვის კლინიკასა და სოფელ არხილოსკალოში ჩატარდა, სადაც დედოფლისწყაროელმა მოხალისეებმა ლეიკემიით დაავადებული ბავშვების გადასარჩენად სისხლი გაიღეს. აქციას დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებელი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი ადგილობრივი თვითმმართველობის სხვა წარმომადგენლებთან ერთად შეუერთდა.

„ჩვენ გახლავართ იაშვილის კლინიკის სისხლის ბანკის წარმომადგენლები, რომლებიც ლეიკემიით დაავადებული ბავშვების დონაციის აქციას ვმართავთ. დედოფლისწყაროში მსგავსი აქცია ხშირ ხასიათს ატარებს - ის წელიწადში ორჯერ ტარდება. ამისთვის ძალიან დიდ მადლობას ვუხდით თქვენი მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელობას და დედოფლისწყაროელებს, რადგან მოსახლეობის მხრიდან აქტივობა საკმაოდ მაღალია“- განაცხადა გაზეთ „შირაჟთან“ საუბრისას იაშვილის კლინიკის ექიმმა თამარ ქუნთელიამ.

შეგახსენებთ, რომ აღნიშნული აქცია დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის გამგებობის მხარდაჭერით ხორციელდება. იგი პირველად დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში 2016 წლის გაზაფხულზე ჩატარდა.

„წითელი ჯვრის“ მოხალისეთა საერთაშორისო დღე დედოფლისწყაროს ფილიალში

ფასდაუდებელია საქართველოს „წითელი ჯვრის“ ორგანიზაციის ფილიალის გახსნა ჩვენს რაიონში. უკვე თვეებია ამ ორგანიზაციის მიერ განხორციელებული უფასო სამედიცინო აქციები ქველმოქმედების ზღვარს გასცდა. სასიკეთოდ გახარჯული თითოეული ქმედება ხომ ყოველთვის დასაფასებელია. 5 დეკემბერს დედოფლისწყაროს „წითელი ჯვრის“ ორგანიზაციის ექიმებმა მორიგი აქცია ჩაატარეს. ექიმებმა სოციალურად გაჭირვებული ოჯახის შვილებს, კერძოდ, სკოლის მოსწავლეებს უმასპინძლეს და ყველა ის გამოკვლევა ჩაუტარეს, რაც მათი კლინიკის ფარგლებში იყო შესაძლებელი. ასზე მეტმა ბავშვმა მიიღო კარდიოლოგიური, ექოსკოპიური, თერაპიული გადამონმება და აქვე აიღეს სისხლის საერთო ანალიზები. აქცია დედოფლისწყაროს „წითელი ჯვრის“ ხელმძღვანელის, ექიმი-გინეკოლოგის ნათელა თამაზაშვილის ინიციატივითა და თაოსნობით შედგა და მასში დედოფლისწყაროს პირველი და მეორე, ხორნაბუჯისა და სამრეკლოს საჯარო სკოლების სოციალურად დაუცველი მოსწავლეები იღებდნენ მონაწილეობას. ახალგაზრდა თაობას „წითელი ჯვარში“ ქალბატონ ნათელასთან ერთად მასპინძლობას უწევდნენ კარდიოლოგი ფატი ჯანყარაშვილი, თერაპე-

ვტი თეა გიგოლაშვილი, ოკულისტი მაია ტოკლიკიშვილი, ექოსკოპისტი ნუცა ალუღიშვილი, ლაბორანტი ია იაკობიშვილი, ექთანი ირმა ჩალახემაშვილი. აქციას ჰყავდა მოხალისეთა გუნდი, რომლებმაც ბუკლეტები დაარიგეს სკოლებში, ესენი გახლდნენ სოფიო მენთემაშვილი და მარი ჩალახემაშვილი.

„ბავშვებს ვისინჯავ და ვაგზავნი სისხლის საერთო ანალიზზე, დაფიქსირდა ფარისებრი ჯირკვლის პათოლოგიები, თვალის კორექცია, მხედველობის მოშლა, განსაკუთრებით გამოვლინდა თავბრუსხვევები, რისთვისაც გაიგზავნენ ჭიის ანალიზზე. ძალიან მაღალია ბავშვების მომართვიანობა, - ამბობს ჩვენთან საუბარში თერაპევტი თეა გიგოლაშვილი.

„სოციალურად დაუცველი ვარ და ძალიან მიხარია, რომ მოვიყვანე შვილი და უფასოდ გაესინჯება, გავიკეთეთ კარდიოგრამა და ექოსკოპია, ისეთი არაფერი აღმოაჩნდა, ბავშვი ძირითადად უჩივის თავბრუსხვევებს, ამასთან დაკავშირებით გვითხრეს, რომ სისხლის ანალიზი ავიღოთ, რადგან ჭიაზე შეიტანეს ექვი. ამჯერად ანალიზის პასუხს ველოდებით, მადლობა „წითელი ჯვრის“ ორგანიზაციას და მათ ექიმებს ამგვარი საქველმოქმედო აქციის მოფიქრებისა და განხორციელებისთვის“, - აღნიშნა მშობელმა მა-

რინა ელოიანმა.

„ზოგადად, მინდა გითხრათ, რომ ჩვენი „წითელი ჯვრის“ ორგანიზაცია ძალიან ბევრ აქციას ვატარებთ, დღეს არის წითელი ჯვრის დღე, ამასთან საერთაშორისო დღე, ამასთან დაკავშირებით, მე გადავწყვიტე, რომ სკოლის მოსწავლეებთან ჩაგვეტარებინა აქცია, რომელიც გულისხმობს ყოველგვარ გამოკვლევებს იმ აპარატურაზე, რაც ჩვენს პირობებში, ჩვენს დაწესებულებაში არსებობს, ეს გახლავთ სისხლის და შარდის საერთო ანალიზები, ექოსკოპიური, მხედველობის კორექცია, კარდიოლოგიური, თერაპიული გამოკვლევები. დღეს აქციაში მონაწილეობას ღებულობს 4 საჯარო სკოლის, სოციალურად დაუცველი ბავშვები. თავდაუზოგავად შრომობენ ჩემი თანამშრომლები და ყველა კმაყოფილია ამ აქციით, ყოველთვის ხომ არ არის საშუალება, რომ ექიმთან წავიდნენ, ეს აქცია კი იძლევა საშუალებას, რომ ყველასთვის მისაწვდომი გახდეს, იცხოვროს ჯანსაღი ცხოვრების წესით“, - განაცხადა ჩვენთან საუბარში ნათელა თამაზაშვილი.

კვლავაც წარმატებებს და ვუსურვებთ დედოფლისწყაროს „წითელი ჯვრის“ ორგანიზაციას.

ლალი მხერიშვილი

ხსოვნა წასული კოცებისა

გასულ კვირას მნიშვნელოვანი რამ მოხდა ჩვენი რაიონის ცხოვრებაში, დედოფლისწყაროს მწერალთა ასოციაციის წევრებმა რაიონში დაბადებულ ყველა იმ პოეტსა და შემოქმედს გადაუხადეს პარაკლისი, რომლებიც დღეს ცოცხალთა რიგებში აღარ არიან, თუმცა, დედოფლისწყაროს და სრულიად საქართველოს დაუტოვეს დიდი მემკვიდრეობა. დედოფლისწყაროს საკათედრო ტაძარში დედოფლისწყაროს მწერალთა ასოციაციის წევრებმა ჩვენს რაიონში ან გარდაცვლილი მწერლებისა თუ პოეტების სული მოიხსენიეს და მათთვის საწილები აანთეს. პარაკლისს მოჰყვა საღამო, რომელიც მხარეთმცოდნეობის მუზეუმში დედოფლისწყაროს მწერალთა ასოციაციის წევრების, მუზეუმის დირექტორის ლალი გურასაძის და ჟურნალ „ხორნაბუჯის“ რედაქტორის, გიორგი ნატროშვილის თაოსნობით ჩატარდა. ხსოვნის საღამოს სუფრას უხელმძღვანელა დეკანოზმა ნიკოლოზმა, ღონისძიება გიორგი ნატროშვილს მიჰყავდა, სტუმრებს შორის იყვნენ დედოფლისწყაროს არქიტექტორი სერგო ქართველიშვილი, მუნიციპალიტეტის საკრებულოს წევრები, მუზეუმის თანამშრომლები, სოფელ სამრეკლოს ხალხურ საკრავთა გუნდი „კელაპტარი“ გაიოზ ხუციშვილის ხელმძღვანელობით. მასპინძლის როლში გახლდნენ რაიონის მწერალთა ასოციაციის წევრები თამაზ ნიკოლაური, ჯუმბერ უთრუთაშვილი, ლევან ალავერდამეილი და თავად ასოციაციის თავმჯდომარე ნატო ყაბაშვილი. შეხვედრაზე გაიხსენეს წასული პოეტები, რომლებმაც რაიონის ლიტერატურულ ცხოვრებაზე გარკვეული კვალი დატოვეს.

ხლონისძიებაზე გაიხსენეს ანტონ ნატროშვილი, ლილია ნატროშვილი, ნინო თარიშვილი, იოსებ ბაიაშვილი, დიმიტრი ბენაშვილი, გიორგი ნატროშვილი, ივანე ნიკოლაური, დავით პატატიშვილი, გიორგი გორჩიშვილი, ნიკო ყიასაშვილი, თბოლა ჯალაბაური, (ჭიჭქარაული), ალექსანდრე ნატროშვილი, დარეჯან ბატიაშვილი, ილია შარაშენიძე, მაკა აბულაშვილი, უმანგი სამუკაშვილი, პეტრე ლესხვი, გივი ბოსტოლანაშვილი, ზაურ გონაშვილი.

იმისთვის, რომ უფრო ახლოს გამეცნო მკითხველისთვის ჩვენი რაიონის კალმოსნების მშვენიერი შემოქმედება, მათი მცირეოდენი ცხოვრება, რაიონის ბიბლიოთეკას მივაბურე, სადაც „სალბუნის“ პირველი გამოცემა მეგულეობდა. მის გამოცემაში ლომის წვლილი დედოფლისწყაროს მწერალთა ასოციაციას მიუძღვის და მათ ვერცხვს ვუბნებ უთრუთაშვილს, თამაზ ნიკოლაურს და ნატო ყაბაშვილს, რომლებიც ამას ძალიან დიდი ძალისხმევით ფასად აკეთებდნენ. ამჯერად, კიდევ უფრო ამაყები ვართ, როდესაც გვაქვს გიორგი ნატროშვილის რედაქტორობით გამოცემული ლიტერატურული ჟურნალი „ხორნაბუჯი“. ამ ყველაფერს, რომელსაც მე ვიწყობდი მთლიანად ჩვენი რაიონის ფურცლებად აკინძული ისტორია ჰქვია, რაიონის საკმაოდ დიდი მემკვიდრეობაა, საგანძურია და ამაში სრულიად დედოფლისწყაროს ყველა ფენის წარმომადგენელს მიუძღვის წვლილი, დანებული მკერეწლოვანი ასაკის მკითხველიდან, დამთავრებული უხუცეს მკითხველამდე, დანებული ყველაზე გაჭირვებული მკითხველი-

დან, რომელსაც პურის ფული არ აქვს, მაგრამ გაზეთს და ჟურნალს ყიდულობს, დამთავრებული მუნიციპალიტეტის გამგეობის და საკრებულოს თანამშრომლებით, რომლებიც ყველანაირად ცდილობენ ხელი შეუწყონ საგაზეთო, თუ ლიტერატურულ გამოცემლობას, რადგან დიდი ილია ამბობდა, რამდენადაც მეტი გამოცემა აქვს ქვეყანას, მით მაღალია იმ ერის თვითშეფასება და კულტურის მაჩვენებელი.

სწორედ ამ გამოცემებმა შემოგინახა ყველა გარდაცვლილი პოეტები და მათი შემოქმედება, რომლებიც მუზეუმში ჩატარებულ საღამოზე მწერლებმა გაიხსენეს.

ანტონ ნატროშვილი - ანტონი დაიბადა სოფელ ზემო მახანაში 1852 წლის დეკემბერში, მისი მამა ივანე სოფლის მღვდელი იყო, ანტონი რვა წლის იყო, როდესაც თელავის სასულიერო სასწავლებელში მიიბარეს, წარჩინებულმა მოსწავლემ სწავლა თბილისის სასულიერო სემინარიაში განაგრძო. 1873 წელს მიენიჭა უფლება პეტერბურგის სასულიერო სასწავლებელში განეგრძო სწავლა სახელმწიფოს ხარჯზე., მისი ნატვრა იყო, წასულიყო სახალხო მასწავლებლად თავის სოფელში. წლების განმავლობაში იგი მუშაობდა პედაგოგად, მოსამართლედ, დირექტორად, ანტონ ნატროშვილმა დატოვა საკმაოდ დიდი ისტორიულ-ლიტერატურული მემკვიდრეობა, მის

საცხოვრებლად გადმოვიდა ნიონწყაროს რაიონის სოფელ ქვემო ქედში. აქ ორიოდე წელი იმუშავა ფინ აგენტად, სახელსონომი დურგლად. ის იყო შეუდარებელი ხალხური მთქმელი, დაგვიტოვა ძალიან დიდი მემკვიდრეობა ლექსების სახით. გარდაიცვალა 1983 წელს, დაკრძალულია ქვემო ქედში, სიკვდილის შემდეგ 1991 წელს, ვახუშტი კოტეტიშვილის რედაქტორობით და წინასიტყვაობით გამოვიდა მისი ლექსების კრებული.

სიყვარულს ნუ ვინ იჩემებს, ნურც ვინ ხმამალა ყვირისა, გემო არავინ არ იცის იმის წვერის და ძირისა. ის არის ძალა უღვევი, უმაგრესია რკინისა. სულელის გონზე მომყვანი, ამრევი ბრძენის ტვინისა. ლხინისა ჭირად მაქცევ, ლხინზე მამცვლელი ჭირისა, უკვდავი, უბერებელი, წინამორბედი ჩვილისა, ბოძია შეურყეველი, შეილებს, შეილთა შეილისა თუ ვინმე ცნობას ჩემობს, წამება არის ცილისა. იმასთან ბრძოლას მე ვეფიქრობ, მტრევა სჯობია ტვინისა, იკვლიო, დღენი არ გეყოს, დრო აღარ დაგჩრქვ ძილისა!

დიმიტრი პანაშვილი - დაიბადა 1910 წელს ზემო მახანაში. ქართველი კრიტიკოსი და ლიტერატურის მცოდნე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პრო-

თანამედროვენი“, „ორი საუკუნის მიჯნაზე“ და სხვა. **ივანე ნიკლაური** - 1952 წელს დაიბადა, ჩამოსახლდა ხევსურეთის სოფელ ოპიდან და დამკვიდრდა არხილოსკალოში. თვითგანათლებული ხალხური მთქმელი გახლდათ, კარგად გაზრდილი მითოელი, უყვარდა ნადირობა, ცხენოსნობა, მძიმედ განიცდიდა მთის დატოვებას... შეხვედრაზე განსაკუთრებული სისათუთით გაიხსენეს ახალგაზრდა პოეტი მამა აბულაშვილი, რომელმაც რაიონის შემოქმედი ადამიანებიდან ყველაზე პატარა ასაკში მყოფმა, 23 წლისამ დატო-

როცა ირგვლივ მოფენილა ჭუჭყიანი ფული, აღარ ფეთქავს სისხლდაცლილი, გაბნეული გული, ფრთამოჭრილი, გაცრეცილი, მოძაკვდათა სული. ოცნებები, მომწველელი ბოთლში, როგორც ჯანი და ცხოვრების ჩაუწვლომი ძღველარებისა... მკლავდა, შიგნით მიტეუვდა ეშმაკების ლხინი, ჭრულა-ჭრულა ფერებით და სატანის სიცილით. ცისკენ! ცისკენ! ჩქარა ზემოთ! ჩქარა ცისკენ მინდა! რადგან ირგვლივ ყოველივე ისე დაიბინდა.... ქარი მიწას, როგორც ეწოს, გულ-მოდგინედ გვიდა და ცრემლები მოდიოდა დაკოდილი ხიდან...

* * *

მინდა სიცოცხლე!-არც მინდა და არც ის ვიცი, რა მინდა. მინდა სიმშვიდე,-არც მინდა. მინდა?არც მინდა? და მაინც ვერ გამოვიდა, რა მინდა. თითქოს ქვეყანა ვარინდდა, თითქოს ოცნება გაფრინდა, თითქოს მზე ცაში გაფრინდა, მაგრამ არ ვიცი, რა მინდა. არ მინდა ბედის სივლახე, საყვარლის მიერ გაუდივა, გუშინ მინდოდა სილაღე, დღეს კი აუღრები ვახშირდა. არ მინდა შემობრუნება დაწრდილულ გუშის სახილავად. ზურგი ვაქციე ვეგლავურს, რაც ჩავუვალე, რა არ მინდა. და ამ წვლავას ვეწრდები: „რა მინდა და რა არ მინდა. ვცხოვრობ, მივიღივარ, მოვიღივარ, ეს წესიც ასე დადგინდა,- ვერ მოვიდოვარ ვაწრები: რა არ მინდა და რა მინდა!

კალამს ეკუთვნის უნიკალური კვლევა, „მცხეთა და სვეტიცხოვლის ტაძარი“, „ივერთა მონასტერი“ და სხვა. ანტონ ნატროშვილი მეოცე საუკუნის 30-იან წლებში გარდაიცვალა. ანტონ ნატროშვილმა დატოვა უნიკალური მემკვიდრეობა.

ნინო თარიშვილი - დაიბადა 1906 წელს, სწავლობდა თბილისის უნივერსიტეტის სიბრძნისმეტყველების ფაკულტეტის ფილოსოფიისა და ფსიქოლოგიის განყოფილებაზე. მუშაობდა ფრანგული ენის მასწავლებლად ჯერ გორისა და თელავის პედაგოგიურ ინსტიტუტში, შემდეგ თბილისის უნივერსიტეტში. მისი ლექსები იბეჭდებოდა გასული საუკუნის 20-იანი წლების ჟურნალ-გაზეთებში, გამოცემული აქვს ლექსების იგნი „მზეში“, „გვირილა“.

ნიკაშ ბანაშვილი - დაიბადა 1908 წლის 2 დეკემბერს თიანეთის რაიონის სოფელ ზემო შარახევში. წერა-კითხვა მშობლიურ სოფლის სკოლაში ისწავლა. მუშაობდა სასოფლო საბჭოს რწმუნებულ-აგიტატორად, კოლმეურნეობის თავმჯდომარედ, სასოფლოს საბჭოს მდივნად, თავმჯდომარედ. 1951 წლიდან

ფესორი, მეცნიერებათა დამსახურებული მოღვაწე. იყო პუშკინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო ინსტიტუტის ქართული ენისა და ლიტერატურის ისტორიის კათედრის გამგე, აქვს სტატიები და მონოგრაფიები, „ალექსანდრე ყაზბეგი“, „მიხეილ ჯავახიშვილის ცხოვრება და შემოქმედება“, „ვაჟა ფშაველა შემოქმედი და მოაზროვნე“ ასევე აქვს შექმნილი „კრიტიკული ნარკვევები XX საუკუნის ქართული ლიტერატურაზე“, „სახისა და ხასიათის პრობლემა ვეფხისტყაოსანში“, „გალაქტიონ ტაბიძე“, „კოლაუ ნადირაძე“...

გიორგი ნატროშვილი - დაიბადა 1910 წელს 10 ნოემბერს დაამთავრა თსუ ფოლოლოგიის ფაკულტეტი, მუშაობდა ქართული ჟურნალ-გაზეთების რედაქციაში. იყო ლიტერატურული გაზეთის ჟურნალ „დროების“, ჟურნალ „მნათობის“ მთავარი რედაქტორი, ლეონიდის მუზეუმის დირექტორი. გამოცემული აქვს „დავით კლდიაშვილის შემოქმედება“, „დასავლეთის ფორინტზე“, მოთხრობების კრებული „ისევ გაზაფხული იყო“, უდარდელი კაცის სიკვდილი“, აქვს კრიტიკული ნაწარმოებები „წინარები და

ვა ამქვეყნიური ცხოვრება. მაკა აბულაშვილი - დაიბადა 1972 წელს 6 ივნისს ქალაქ დედოფლისწყაროში. 1989 წელს მედალზე დაამთავრა საშალო სკოლა, ჩაირიცხა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში სამკურნალო ფაკულტეტზე. ლექსებს ბავშვობიდან წერდა, მათი დიდი ნაწილი 14-17 წლის ასაკშია დაწერილი, სიხარული თუ ტკივილი, ალტაცება თუ წყენა ნაუცბათევად გადაჰქონდა ქალაქზე. ასევე დარჩნენ ეს ლექსები ბოლომდე, რადგან მისი დროის დიდი ნაწილი სწავლას მიჰქონდა და მათთვის ვეღარ იცლიდა. ამ ქვეყნად ნუთისოფლის მიერ მისთვის მოზომილი დრო კი მხოლოდ 23 წელი აღმოჩნდა.

* * *

დაკარგული მელოდია, დაკარგული მუსა, მივიწეებულ ფეთქავს, სუნთქავს, კვლავ მიგნება უნდა. კაცს კაცისთვის ოდიოთავნე სიყვარული სურდა, მაგრამ ზოგჯერ მისთვის ერთი ტკბილი სიტყვაც მურდა. გაგვთოილი ჰოეზია, რუსი გაზაფხული,

ლალი მისრიშვილი

მომავალში ქარხნები გასილხებით მიტ ყურძენს ჩაიზარებენ

იმის გამო, რომ დედოფლისწყაროში მდებარე ვაშლოვანის ნაკრძალი რაიონული ცენტრიდან საკმაოდ მოწყვეტილია და მგზავრობა დამატებით დროს და ძალისხმევას მოითხოვს, ტურისტებისთვის გაცილებით ხელსაყრელია ადგილზე, ან მოკლე მანძილზე არსებული მარშრუტები. პერსპექტიულ სფეროდ ქიზიყური სტუმარმასპინძლობა, განსაკუთრებით საოჯახო მარანში სტუმრობა ითვლება. სწორედ ამიტომ, ბოლო წლებში ტურიზმის ეროვნულმა ადმინისტრაციამ საქართველოში ე.წ. ღვინის გზა და საოჯახო მარნები განავითარა. ხარისხის ასამაღლებლად კი მომსახურე პერსონალი რამდენჯერმე გადამზადდა და საჭირო უნარჩვევები ათვისებაში სახელმწიფო დაეხმარა. ეს კი მისასალმებელი ნაბიჯია, რადგან ყველა აღიარებს, რომ საქართველოს ტურისტების მოზიდვის დიდი პოტენციალი აქვს, თუმცა სერიოზული ხარვეზებია ტურისტებთან მომსახურების ხარისხის კუთხით.

ისიც ფაქტია, რომ ბოლო ხანს მეზობელ ქვეყნებში არსებულმა დაძაბულმა ვითარებამ, განსაკუთრებით კი თურქეთში გახშირებულმა ტერაქტებმა საქართველოში ტურისტების შემოდინების მარშრუტები მნიშვნელოვნად გაზარდა. ოფიციალური მონაცემების გარდა, ამას ტურიზმის სფეროში დასაქმებულებიც ადასტურებენ. როგორც ჩანს ევროპის ქვეყნებიდანაც თურქეთში წამსვლელთა დიდი ნაწილი საქართველოს ეწვია.

იქვე, მიმდებარედ მოვანყო 180 კაცზე გათვლილი დარბაზი.

– თქვენი შეფასებით, როგორია ახალი ხელისუფლების ხედვა დარგის განვითარებასთან დაკავშირებით, რამდენად სწორი გზით ვითარდება მეღვინეობა-მევენახეობა?

– რთველი მშვიდ ვითარებაში დასრულდა და საკმაოდ წყნარად ჩაიარა, მაგრამ რამდენადაც ვიცი, დედოფლისწყაროელ მევენახეებს უჭირთ ყურძნის რეალიზება. ეს განსაკუთრებით შეიმჩნევა სამთაწყაროსა და ფიროსმანის ზონებში. ჩვენთან ალაზნის ტერიტორია განსაკუთრებული კლიმატით გამოირჩეული ზონაა და შაქრიანობა ძალიან იმატებს. მაშინ, როცა დედოფლისწყაროში ყურძნის შაქრიანობა ზღვარს აღწევს, ქარხნები ჯერ გახსნილი არ არის ხოლმე და პროცესს ეს აფერხებს. რთველი თავდაპირველად დედოფლისწყაროდან კი იწყება, მაგრამ ჩემი თხოვნა და რჩევა ხელისუფლების მიმართ იქნებოდა ის, რომ ვიდრე კრეფას დაიწყებენ ქარხნების ამუშავება მანამდე მოხდეს. დღეს აქცენტი გადატანილია ხარისხზე. მაგრამ ხარისხიანი ღვინის დამზადება დამოკიდებულია რთველის ვადების სწორად განსაზღვრაზე. მოგეხსენებათ, დედოფლისწყაროში ყურძენი მალე მწიფდება და 20%-ს რომ აცდებოდა მისი შაქრიანობა, შემდეგ ამ ყურძნიდან მშრალი ღვინის დამზადება ძალიან ძნელია. შემდეგ მევენახე-

თვითღირებულებას მიუახლოვდა და შემდეგ ცოტა მოგებაც ნახა გლეხმა. მევენახისთვის კი მიზერული ფინანსური სარგებელიც საკმარისია საიმისოდ, რომ მომავალ წელს კვლავაც ვენახს მიუბრუნდეს“.

კახეთის გუბერნატორი **ირაკლი ქადაგიშვილი** ამბობს, რომ ვენახების გაშენების ტენდენცია კახეთში ყოველწლიურად იზრდება და ყველა რაიონში ფიქსირდება. ყველაზე მეტი ახლადგაშენებული ვენახი ყვარულში, გურჯაანსა და თელავშია.

ვახტანგ ქიზიყურაშვილის სახელი დედოფლისწყაროელებისთვის კარგად ნაცნობია. ამჯერად ის საპატრიარქოს მეღვინეობის განვითარების ცენტრის თავმჯდომარეა. ვაზეთი „შირაქი“ დაინტერესდა, როგორ ესახება მას მეღვინეობის განვითარება და რა პრობლემებზე უნდა გაამახვილოს ყურადღება ქართულმა მხარემ.

– ვახტანგ ქიზიყურაშვილი: „წინა წლებთან შედარებით წელს რთველი რომ უკეთესად ჩატარდა, აქ ორი აზრი არ არსებობს. ჩამბარებულთა მასაში უკმაყოფილო მევენახე თითქმის არ შეიმჩნეოდა. ხმაურიც არ გვსმენია. ვფიქრობ, სუფსიდიით დახმარებაც მისასალმებელია, მაგრამ ამის ხარჯზე მევენახეობა არ უნდა ვითარდებოდეს. მთელს მსოფლიოში მევენახეობა რენტაბელური დარგია, ამიტომ, მი-

დაამზადო და ჩვენ რუსეთში გაგვექონდა 200 ათასი ბოთლი. კარგით რა... ამის შემდეგ რა უნდა ვილაპარაკოთ და რაზე უნდა ვინუნუნოთ? კიდევ რუსეთი უნდა დავადასაშულოთ. თან ფალსიფიცირებულ ნაგავ პროდუქციას ვყიდით, ფულს ვიღებდით და კიდევ იქით ვსაყვედურობდით. დღემდე მათ ვაგინებთ.

– ამჟამად რა სურათია, ხარისხის გაუმჯობესების ტენდენცია არ ჩანს?

– რაც შეეხება ამჟამად ღვინის ხარისხს, წინსვლა ნამდვილად არის, შესაძლოა ტემპი არ გვაკმაყოფილებს, მაგრამ ეს შესაძრწევია. ორი თვის წინ ჩამოვიდნენ გერმანიის და საფრანგეთის დელეგაციები. საშუალოდ საშუალო შეხვედრები შედგა. მთელი ევროპისთვის მევენახეობის საწყისი საქართველო და ათვლის წერტილი ჩვენი ქვეყნიდან იწყება. მსოფლიო გვაღიარებს, ეს ფაქტია. ამას დაემატა კიდევ ქვეყრი, როგორც ჭურჭელი საქართველოშია დამზადებული და მას ძეგლის სტატუსიც მიენიჭა. ევროპაში დიდი მოთხოვნილებაა ქვეყრის წარმოებაზე, მასში ღვინის დაყენებაზე. ქვეყრი, როგორც ღვინის დადუღებისთვის საუკეთესო ჭურჭელი, შეუცვლელია. საქართველომ ეს უნდა აიტაცოს და მაქსიმალურად გამოიყენოს. ამხელა სიმდიდრე გვაქვს და არ უნდა ვწურავდეთ ყურძენს პლასტმასის ჭურჭელში, როცა ვიცით, რომ ქვეყრი ჩვენი საგანძურია და მისი გამოყენებით ყველა თვისებას შევუნარჩუნებთ. ქვეყრი სუნთქავს და ალტერნატივა არ აქვს. აქვე გულისტკივილით უნდა ვთქვა, რომ საქართველოში ერთი ლაბორატორიაც ვერ ვნახეთ, სადაც თიხის ანალიზი გაკეთდება. ხომ უნდა იყოს ერთი ლაბორატორია, სადაც თიხას შეამოწმებ, რითი ანარმობა ქვეყრი. აბსოლუტურად დადებითი ნაბიჯია სახელმწიფოსგან გადგამული, რომ იყალთოში ქვეყრის სკოლა გაიხსნა და დიდი გეგმები აქვთ. საქართველოს ეკონომიკაში მნიშვნელოვანი სიტყვის თქმა შეუძლია ქვეყრის წარმოებას და ქვეყრში ჭაჭაზე დადუღებული ღვინის რეალიზაციას. მთავარია აქცენტი გაკეთდეს ბიოლოგიურად სუფთა პროდუქციანზე.

– ამჟამად რა ვითარება გვაქვს უცხოურ ბაზრებთან დაკავშირებით?

– უცხოურ ბაზრებზე ღვინის მოთხოვნა გაზრდილია, გაიზარდა ფასებაც. ამჯერად უკვე ხარისხიანი ღვინოა საძებარი. მეღვინეობის განვითარებისთვის ყველა პირობა უმჯობესდება, მაგრამ ბიოლოგიურად სუფთა პროდუქციის წარმოების ხელშეწყობა აუცილებელი ხელისუფლების მხრიდან. გავიგე, რომ დედოფლისწყაროში, საზღვრისპირა სოფლებში ნაკელს ყიდიან და აზერბაიჯანში გააქვთ და გაოცებული დაერჩი. ნაკელს რომ კაცი გაყიდის, აქ უკვე სხვა დედოფლისგან გვაქვს საქმე. ნაკელს აუარებელი უკუგება შეუძლია მოგვიტანოს, ამიტომ ესეც სერიოზული საკითხია. სახელმწიფომ და კერძო სექტორმა ერთობლივი და ნაყოფიერი მუშაობით უნდა მოიძიონ ახალი ბაზრები, რომ გაცილებით მეტი ღვინის რეალიზება მოვახდინოთ. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ქარხნები გაცილებით მეტ ყურძენს ჩაიზარებენ სამომავლოდ“.

გოლარძი გონაშვილის საოჯახო მარანი ჩვენი ბაზრის მკითხველსაც და ზოგადად, დედოფლისწყაროელ ბრძენებს კარგადან ნაცნობი. გონაშვილი აგზობს, რომ მარანის მოწყობით წინაპრების საძმე გააგრძელა და გადინარი იქნება, თუ მისი შთამომავლებიც არ მიატოვებენ ამ საქმეს. „შირაქი“ დაინტერესდა, რომ-მორ ავსასზე გოლარძი გონაშვილი წლებადღე ტურისტულ სეზონს და მისი აზრით, რამდენად სწორ ნაბიჯებს დგამს ხელისუფლება ქართული მიღწიების და მკვანახეობის განვითარებისთვის.

გოლარძი გონაშვილი: „გასულ წელთან შედარებით ნაკადი მომატებულია. იმატა არა მხოლოდ ტურისტების რიცხვმა, არამედ გაზრდილია ქვეყნების რაოდენობაც. ჩემი მარნის მაგალითზე თუ ვისაუბრებთ, სურათი ასეთია: თუ გასულ წლამდე ძირითადად შემოდინდნენ ევროპული ქვეყნები, რუსეთი, უკრაინა, პოლონეთი და ა.შ. წელს პირველად დაფიქსირდა ისეთი ქვეყნები, რომლებიც მანამდე არ ყოფილა. წელს ვუმასპინძლეთ სტუმრებს ფილიპინებიდან, ფიჯის რესპუბლიკიდან, ჩინეთიდან, კორეიდან, იაპონიიდან და ა.შ. ზოგადად თუ ვისაუბრებთ, ძალიან კმაყოფილი ვარ წლებადღე სეზონით და მიმანჩნია, რომ ეს სფერო მომავლის საქმეა და სამომავლოდ კიდევ მოიმატებს. ამჟამად ზამთარია, ასეთ დროს სტუმრები აღარ მოდიან. ყველაზე დატვირთული იყო სექტემბრის თვე. ეს კი იმიტომ, რომ ყურძნის კრეფის, დანურვის რიტუალის შესრულება უცხოელებს ძალიან ხიბლავთ. ზოგჯერ ჩამოსვლამდე წინასწარ გვამცხვენ შეკვრას, რომ სანახელი მოვამზადოთ და თავად დანურონ ღვინო. სიამოვნებით ვაძლევ ამის შესაძლებლობას.

– ბატონო გოლარძი, რამდენად კვალიფიციური მომსახურებას სთავაზობთ სტუმრებს?

– ტურიზმის ეროვნულ ადმინისტრაციასთან მაქვს მჭიდრო კონტაქტი. ძირითადად ისინი აძლევენ ტურისტებს ჩემს კოორდინატებს და თბილისიდანვე მიგზავნიან ღვინის ტურიზმით დაინტერესებულ ადამიანებს. ტურიზმის ადმინისტრაციამ ახალი უნარ-ჩვევებიც შეგვიძინა, სპეციალური ტრენინგები ჩავგიტარა და გვასწავლა, როგორ უნდა ვიმუშავოთ უცხოელ სტუმრებთან. მათვე მომანიჭეს სპეციალური სერთიფიკატი და

მაქსიმალურად ვითვალისწინებთ ტურისტების სურვილებს. ალბათ ამის დამსახურებაა, რომ ყველა სტუმარი კმაყოფილი მიდის ჩემი მარნიდან და ხშირია შემთხვევები, როცა მათი რეკომენდაციით ზოგიერთ ტურისტს თავისი სხვა ახლობელი გამოუგზავნია.

– როგორი იყო წელს ტურისტული სეზონი დედოფლისწყაროსთვის, ტურისტების სიმრავლე რამდენად იყო თქვენს მარანში?

– კვირაში ოთხ ჯგუფს მაინც ვისტუმრებთ ხოლმე, თუმცა არის შემთხვევებიც, როცა დღეში სამი-ოთხი ჯგუფი გვსტუმრობს. თან გასათვალისწინებელია ჩვენი მდებარეობაც. დე დო ფ ლ ი ს წ ყ ა რ ო ჩიხია, შორს მდებარეობს და ტურისტების ძირითადი ნაკადი მიდის მაინც ყვარულითელავი-გურჯაანის მიმართულებით. ჩვენთან ისეთი ტურისტები მოდიან, რომელთაც ინტერნეტში ნახეს ჩემი მარანი, ან პირდაპირ ინტერესი აქვთ და სპეციალურად გვმავენ. გამვლელი ტურისტები არ გვყავს. ზოგჯერ სიღნაღში ჩასულ ტურისტებსაც ვმასპინძლობ. ძირითადად სიყვარულის ქალაქს დაათვალიერებენ ხოლმე, შემდეგ კი ჩემთან სადილობენ და ქართული სტუმარ-მასპინძლობის ტრადიციას ეცნობიან. კახეთისთვის დამახასიათებელ ყველა პროცესში თავადვე ერთვებიან, ჩურჩხელის ამოვლება, ყურძნის დანურვა, მწვადის შეწვა, პურის და ნაზუქის გამოცხობა და ა.შ. ქვეყრი დიდი ინტერესით სარგებლობს, ძალიან უნდათ ხოლმე, თავად ამოურიონ და ღვინის დადუღების პროცესი ნახონ.

– თუკი მოითხოვნა იზრდება, რამდენად გაძლევთ შესაძლებლობას თქვენი მარნის ინფრასტრუქტურა ან ფართობი, რომ დიდ ნაკადს უმასპინძლოთ?

– ბოლო წლებში საკმაოდ გავაფართოვე ჩემი ეზო და ახალი ინფრასტრუქტურა მოვასწე. მოთხოვნას ფეხი ავუწყეთ და განვვითარდით. მომავალზეც ვფიქრობ და ვზრუნავ დახვეწაზე. ამჟამად 25 კაცზე გათვლილი სადეგუსტაციო დარბაზი მოქმედებს, ბუხრით და არყის სახედელით. ამას არ დავჯერდებით და მომავალში კიდევ უფრო გავაფართოვებ ვგეგმავ. სანახევროდ უკვე გაკეთებულია და აქტიური სამუშაოები მიმდინარეობს, რომ

ბის მიმართ ისმის შენიშვნები, რომ მისი ყურძენი ქარხნისთვის არ არის სასურველი. დედოფლისწყაროს ყოველ წელს უგვიანდება და ვისურვებდი, რომ ადრე გაიხსნას ქარხნები და ეს გათვალისწინოს ხელისუფლებამ. მივესალმები სუბსიდირებას, მაგრამ ღვინის ქარხნები ძალიან უპირატეს მდგომარეობაში გამოდინ და მიმანჩნია, რომ თანაბარ პირობებში უნდა იყვნენ. მათ თვითღირებულებით ღვინო გაცილებით იაფი უფდებათ, ვინც სუფსიდი არ მიიღო, მათ გაცილებით ძვირი. ალბათ ეს საკითხი უნდა დარეგულირდეს, რომ თანაბარი პირობები იყოს. ვაზი ნამდვილად მომგებიანი საქმეა.

– თუკი მევენახისგან ყურძნის დაბალ ფასზე ისევ ისმის შენიშვნები, რა უნდა იყოს მევენახის მოტივაცია, რომ ვენახს მიხედოს, ან ახალი ვაზი ჩაყაროს?

– რა თქმა უნდა, ვაზი მომგებიანია და ვფიქრობ, რომ კახელი კაცი მევენახეობას ნამდვილად ვერ შეეღებება. გლეხს უნდა, რომ ყურძენი რაც შეიძლება მაღალ ფასში ჩააბაროს. თავის მხრივ მევენახე მართალია, ვერ გამტყუნებ, რადგან შხამქიმიკატები ძვირია და მოვლა პატრონობაც მეტ ძალისხმევას მოითხოვს. ბოლო წლებში ფასები ისეთი იყო, რომ

თუმეტეს ქართველებს, ყურძნის სუფსიდიერება არ უნდა გვჭიდებოდეს. მითუმეტეს, ფაქტია, რომ მსოფლიო ბაზარზე ღვინის ფასი არ კლებულობს.

– წინა წლებში, როდესაც რუსეთის ფედერაციაში ქართული ღვინის შეტანა აკრძალეს, მიზეზად ღვინის ხარისხი დასახელდა. საინტერესოა, მას შემდეგ ქართული მეღვინეობა რას აკეთებს ფალსიფიკაციასთან ბრძოლის, თუ ხარისხის გაუმჯობესების კუთხით?

– მიუხედავად იმისა, რომ რუსეთთან მე კარგი დამოკიდებულება მქონდა ყოველთვის უნდა ვთქვა, რომ რუსებმა უარყოფითად იმოქმედა ჩვენზე იმ კუთხით, რომ ყველანაირ ღვინოს ყიდულობდა, რაც გინდა გავგეტანა გელსადება და ფულს გვიხდოდა. ამან დალუპა ქართული ღვინო, ამით გავთამამდით. ღირსი ვართ იმის, რა პასუხიც მივიღეთ. წელსაც დაფიქსირდა ფაქტი, როცა რუსეთში გატანილი ღვინო უკან დაბრუნდა და მიზეზი იყო ისევ ჩვენს მიერ გატანილი უხარისხო პროდუქცია. ამას რად უნდა ბევრი საუბარი, პრობლემა საკუთარ თავში უნდა ვეძებოთ. გახსოვთ ამბროლაურში ღვინის ქარხნის ამბავი? იქ არის სულ 2000 ტონა ყურძენი, საიდანაც ხვანჭკარა უნდა

ილია მარტყოფლიშვილი

